

РЕШЕНИЕ

№ 10

гр. София, 16.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 7-МИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на двадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Камен Иванов

Членове: Николай Джурковски
Владимир Астарджиев

при участието на секретаря М. Ив. Крайнова
в присъствието на прокурора
като разгледа докладваното от Николай Джурковски Въззивно наказателно дело от общ характер № 20221000600897 по описа за 2022 година

С присъда № 27 от 30.11.2021 г. на СОС-НО, 3 състав, постановена по НОХД № 480/2021 г. по описа на същия съд, подсъдимият О. Д. /О. D./ - роден на ***** г. в гр. ***, Кралство Белгия, с двойно гражданство - турско и белгийско, с адрес по документ за самоличност: Кралство Белгия, гр. ***, ул. „****“ № ***, със средно образование, женен, неосъждан, работил преди задържането като техник на газови и ел. инсталации в белгийската фирма „Мортиер Изоласиверхен“, е признат за виновен в това, че на 11.07.2021 г. около 18:13 часа, на ПП 1-8, в района на км. 40+500, обл. Софийска, при управление на МПС - лек автомобил марка „БМВ“, модел „320 Д“, с рег. № ***, с посока на движение от ГКПП-Калотина към гр. София, нарушил правилата за движение по пътищата - член 16, ал. 1, т. 3 от ЗДвП - „на пътно платно с двупосочно движение на водача на пътно превозно средство е забранено:...когато платното за движение има четири и повече пътни ленти - да навлиза и да се движи в лентите за насрещно движение“ и чл. 20, ал. 1 от ЗДвП: „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват“, като в нарушение на горепосочените правила не контролирал непрекъснато управляваното от него пътно превозно средство и навлязъл с управлявания от него автомобил в лентите за насрещно движение, вследствие на което настъпил удар с насрещно движещия се мотоциклет марка „БМВ“ с рег. № ***, управляван от М. Н. Р. с ЕГН *****, с което по непредпазливост причинил смъртта на водача на мотоциклета М. Н. Р., поради което и на основание чл. 343, ал. 1, б."в", във вр. с чл. 342, ал. 1, пр. 3 от НК и чл. 58а, ал. 1 от НК е

осъден на лишаване от свобода за срок от две години, като на основание чл. 66, ал. 1 от НК изпълнението на така наложеното на подсъдимия наказание е отложено за изпитателен срок от пет години.

С присъдата на основание чл. 343г от НК подсъдимият О. Д. /О. D./ е лишен от правото да управлява МПС за срок от три години считано от влизане на съдебния акт в сила.

С присъдата подсъдимият О. Д. /О. D./ е осъден да заплати:

- на М. Е. Е. с ЕГН ***** сумата от 200 000.00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени щети, изразяващи се в болки и страдания вследствие смъртта на нейния съпруг М. Н. Р. ведно със законната лихва до окончателното изплащане на сумата считано от 11.07.2021 г.

- на Е. М. Р. с ЕГН ***** - малолетна, действаща чрез нейната майка и законен представител М. Е. Е., сумата от 200 000.00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени щети, изразяващи се в болки и страдания вследствие смъртта на нейния баща М. Н. Р. ведно със законната лихва до окончателното изплащане на сумата считано от 11.07.2021 г.

- на Н. М. Р. с ЕГН ***** - малолетен, действащ чрез своята майка и законен представител М. Е. Е. сумата от 200 000.00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени щети, изразяващи се в болки и страдания вследствие смъртта на неговия баща М. Н. Р. ведно със законната лихва до окончателното изплащане на сумата считано от 11.07.2021 г.

- на С. Х. Р. с ЕГН ***** сумата от 150 000.00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени щети, изразяващи се в болки и страдания вследствие смъртта на нейния син М. Н. Р., ведно със законната лихва до окончателното изплащане на сумата считано от 11.07.2021 г.

- на Н. П. Р. с ЕГН ***** сумата от 150 000.00 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени щети, изразяващи се в болки и страдания вследствие смъртта на неговия син М. Н. Р., ведно със законната лихва до окончателното изплащане на сумата считано от 11.07.2021 г.

С присъдата е постановено веществените доказателства:

-лек автомобил марка „БМВ“, модел „320 Д“, с рег. № *** след влизане на присъдата в законна сила да се върне на правоимащото лице;

-сърбег от волана на лек автомобил марка „БМВ“, модел „320 Д“, с рег. № ***, иззет с протокол за оглед на местопроизшествие, след влизане на присъдата в законна сила да се унищожи по предвидения ред.

С присъдата подсъдимият О. Д. /О. D./ е осъден да заплати общо на М. Е. Е. с ЕГН *****, на Е. М. Р. с ЕГН *****-малолетна, действаща чрез своята майка и законен представител М. Е. Е., на Н. М. Р. с ЕГН *****-малолетен, действащ чрез своята майка и законен представител М. Е. Е., на С. Х. Р. с ЕГН ***** и на Н. П. Р. с

ЕГН ***** сумата от 12 000.00 лева, представляваща сторени деловодни разноски.

С присъдата на основание чл. 189 ал.3 от НПК подсъдимият О. Д. /О. Д./ е осъден да заплати в полза на Софийски окръжен съд общо сумата 36 000.00 лева, представляваща държавна такса в размер на 4 % върху уважената част на предявените граждански искиове, както и сумата от 200 лева за извършен в съдебно заседание превод.

С присъдата на основание чл. 189. ал. 3 от НПК подсъдимият О. Д. /О. Д./ е осъден да заплати в полза на ОД МВР-София направените по делото на досъдебното производство деловодни разноски в размер на 2179.45 лв.

Срещу така постановената присъда в частта ѝ, в която са уважени изцяло предявените срещу подсъдимия граждански искиове, е постъпила въззивна жалба от защитника му адвокат Х. Е. В. САК с оплаквания, че в тази ѝ част е неправилна, необоснована и постановена в нарушение на процесуалните правила. Подалият жалбата защитник счита, че предявените граждански искиове са вероятно основателни, но че размерът им е недоказан в първоинстанционното производство. Твърди, че понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно и че то е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се взимат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Сочи, че в настоящия случай, за да приеме, че предявеният от гражданските ищци размер на претърпените от тях вреди е доказан, окръжният съд се е основал единствено на изложеното в етапа на съдебните прения от страна на прокурора и повереника на гражданските ищци. В тази връзка защитникът заявява, че не става ясно от кои доказателствени материали /писмени и гласни доказателства/ се установява претендирания размер на неимуществените вреди, като изтъква, че прокурорът не е бил длъжен и не е събирал доказателства за тях.

В жалбата на адвокат В. се излагат и доводи, че действително най-близките на починалия (каквито безспорно се явяват неговата съпруга, малолетни деца и родители) се ползват с право на обезщетение, но че същевременно правото на най-близките да получат обезщетение не е абсолютно и не може да бъде реализирано, ако претендиращият обезщетение не докаже, че действително е претърпял неимуществени вреди, които е справедливо да бъдат обезщетени съгласно чл. 52 ЗЗД. Сочи, че в случая първоинстанционното производство е било проведено по реда на глава XXVII от НПК на основание заявеното от подсъдимия признание на изложените в обстоятелствената част на обвинителния акт факти, но че в тази част на ОА не са били включени обаче обстоятелства относно размера на причинените от престъплението вреди. С оглед на това подалият жалбата защитник намира, че размерът на претърпените от гражданските ищци вреди е следвало да бъде изяснен в съдебното производство, тъй като същите са включени в предмета на доказване съгласно разпоредбата на чл. 102, т. 2 от НПК и предвид факта, че не са обхванати от направеното от подсъдимия самопризнание. По този повод се заявява становище, че ако за изясняване размера на претендираните от гражданските ищци искиове се е налагало извършване на процесуални действия, предизвикващи отлагане разглеждането на наказателното дело, то съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 2 от НПК съдът е следвало да не

ги приема за съвместно разглеждане в наказателното производство. В този ред на мисли се развива оплакване, че първият съд не е изследвал пълноценно взаимоотношенията на всеки един от гражданските ищци с пострадалия и не е обосновал виждането си за справедливостта на дължимите им се обезщетения на основание чл.52 ЗЗД.

Прави се и оплакване, че първоинстанционният съд не е разгледал и обсъдил направеното в съдебно заседание възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия. В подкрепа на това оплакване се излагат аргументи, че от назначената по делото автотехническа експертиза е безспорно установено, че на мястото на удара скоростта на мотоциклета е била 134,29 км/ч, а на подсъдимия - 89,27 км/ч и че приложимото ограничение за скоростта на движение на главен път 1-8 на км. 40 + 500 км. е 90 км./ч. От тези факти, според защитника, следва, че пострадалият се е движел поне с 44.29 км./ч. над позволените за района. Изтъква се, че дори и при намаляване на скоростта от страна на мотоциклетиста да не е могло да се предотврати настъпването на пътно-транспортното произшествие, то въпреки това /при по-ниска негова скорост/ е било възможно резултатът да е различен. С оглед на това защитникът счита за безспорно, че пострадалият е нарушил правилата за движение, установени в ЗДвП. Сочи, че съгласно разпоредбата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите обезщетението може да се намали.

По така изложените съображения и на основание чл. 337, ал. 3 от НПК в жалбата се отправя молба до въззивния съд да измени първоинстанционната присъда в частта ѝ, в която изцяло са уважени предявените граждански искове и същите да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани. В условията на евентуалност се претендира да бъде намален размера им до справедливия такъв, като бъде редуциран съобразно правилата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД.

Срещу горната присъда е постъпила въззивна жалба и от защитника на подсъдимия О. Д. - адвокат Д. Д.. С тази жалба се оспорва и атакува размера на наложеното наказание като явно несправедливо, както и размера на присъдените обезщетения за неимуществени вреди, претърпени от М. Е. Е., Е. М. Р. и Н. М. Р., като се твърди, че така присъдените от първоинстанционния съд суми в размер на по 200 000 лева са прекомерни и недоказани. Атакува се и размера на присъдените обезщетения за претърпените от С. Х. Р. и Н. П. Р. болки и страдания, като се счита, че присъдените им от първоинстанционния съд суми в размер на по 150 000 лева са прекомерни и недоказани.

По делото е постъпило допълнение към въззивната жалба на защитника на подсъдимия О. Д. - адвокат Д. Д.. Във връзка с оплакването, че наложеното наказание не съответства на обществената опасност на деянието и на дееца в допълнението се излагат съображения, че в мотивите си по отношение индивидуализацията на наказанието окръжният съд е направил извод какво наказание да му наложи след като е коментирал, че за престъплението по чл. 343, ал. 1, б. „в“ във вр. с чл. 342, ал. 1, пр. 3 от НК наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години, но че в действителност предвиденото наказание лишаване от свобода съгласно цитираната разпоредба, по която е ангажирана наказателната отговорност

на подсъдимия, е от две до шест години. С оглед на това се сочи, че окръжният съд е направил индивидуализация на наказанието, приемайки за предвиден минимален и максимален размер на наказанието такива, каквито не са законоустановени.

Заявява се и становище, че съобразно предвидената санкция за състава на престъплението, в който се субсумира деянието на подсъдимия, индивидуализацията на наказанието трябва да е в границите от минимален размер 2 години до максимален размер 6 години лишаване от свобода и че при отчитането на смекчаващите отговорността обстоятелства, които окръжният съд изрично е приел (изразеното от подсъдимия искрено съжаление за стореното, чистото му съдебно минало, семейната му и трудова ангажираност), следва, че наказанието, което може да бъде наложено на подсъдимия, е 2 години лишаване от свобода. Претендира се, че именно този вид и размер на наказанието съответстват на обществената опасност на деянието и дееца и изпълняват индивидуалната и генерална превенция на закона. Сочи се също, че при прилагането на императивната разпоредба на чл. 373, ал. 2 от НПК във вр. с чл. 58а, ал. 1 от НК така определеното наказание „лишаване от свобода“ в размер на 2 години следва да се намали с една трета, в резултат на което на подсъдимия следва да бъде наложено наказание „лишаване от свобода“ в размер на 1 година и 2 месеца.

Заявява се и претенция, че в рамките на правилното приложение на разпоредбата на чл. 66, ал. 1 от НК изпълнението на наказанието следва да се отложи за изпитателен срок, който следва да бъде в размер на 4 години, за да бъде спазена разпоредбата на чл. 66, ал. 2 от НК, съгласно която изпитателният срок не може да надминава срока на наложеното наказание „лишаване от свобода“ с повече от три години.

Формулира се и оплакване, че размерът на кумулативно наложеното наказание по чл. 343г от НК - „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от три години - също е несъразмерно високо. Застъпва се позиция, че за да бъде тази санкция справедлива, тя може да бъде определена в размер на 1 година и 6 месеца.

Оспорва се и размера на уважените граждански искове. Като основание за това се изтъква, че в хода на съдебното производство не са били ангажирани доказателства, установяващи претърпените неимуществени вреди от лицата, които ги претендират. Твърди се, че неимуществените вреди не са били установени и доказани нито като тежест, нито като интензитет; че неясни и недоказани са последиците за наследниците на починалия нито в емоционален, нито в битов план, както и че недоказана е продължителността на преживените от тях негативни емоции, мъка, тъга, евентуална промяна в живота им. Сочи се, че само съществуващата родствена връзка по права линия не може да служи като доказателство за претърпените неимуществени вреди в размера, в който те са претендирани, тъй като, според защитника, родствена връзка обосновава само качеството на „пострадал“, което съпругата, низходящите и възходящите на загиналия имат, съответно правото им да се конституират в определено процесуално качество, но че тези връзки не могат сами по себе си да обосноват размера на претендираното обезщетение. С оглед на това се изразява становище, че размерът на претендираните от гражданските ищци обезщетения за претърпени от тях неимуществени вреди е недоказан.

По така изложените съображения изготвилият тази жалба защитник счита, че размерът на гражданските искиове на всеки един от гражданските ищци следва да бъде редуциран както следва: - за съпругата и децата до 100 000 лева за всеки един от тях, а за родителите до 80 000 лева за всеки един от тях.

Постъпила е въззивна жалба и от а. А. Д. от САК, повереник на частните обвинители М. Е. Е., Е. М. Р. с ЕГН ***** и Н. М. Р. с ЕГН *****, последните двама като малолетни представлявани от своята майка и законен представител М. Е. Е., срещу присъдата в частта относно наложеното наказание лишаване от свобода от две години, чието изпълнение е отложено на основание чл. 66. ал.1 от НК с изпитателен срок от пет години, относно наказанието лишаване от право да управлява МПС за срок от три години считано от влизане на присъдата в сила, както и относно присъдените разноски в общ размер на 12 000 лв.

Повереникът счита, че наложеното на подсъдимия наказание е силно занижено и с него няма да бъдат постигнати целите нито на индивидуалната, нито на генералната превенция. Сочи, че извършеното от подсъдимия деяние е с висока степен на обществена опасност и е едно от най-разпространените престъпления на територията на Република България в последното десетилетие. Твърди, че практически О. Д. не е наказан за причинената от него смърт, защото условното осъждане има действие на територията на Република България и при липса на ефективно изтърпяване на наказанието подсъдимият ще напусне пределите на Република България, за известен период от време ще избягва да навлиза на територията на страната и единствено в това ще се състои неговото наказание.

Изтъква се, че законът изисква наказанието да бъде съответно на престъплението - чл. 35, ал.3 от НК; че наказанието следва да бъде справедливо, да е съответно възмездие за извършеното престъпление, но и средство за постигане на определени цели - да въздейства върху дееца (индивидуална превенция) и да въздейства върху останалите членове на обществото (обща превенция). Твърди се обаче, че с наложеното на подсъдимия О. Д. наказание в настоящото производство тази цел е невъзможно да бъде постигната - нито посредством наложеното наказание, чието изтърпяване е отложено, нито с лишаването от право да управлява МПС. Претендира се, че в настоящия случай наложеното наказание е явно несправедливо, а при решаването на въпроса за условното осъждане не е взета предвид целта на генералната превенция, нито факта, че подсъдимият е гражданин на друга държава и че с отлагането на изтърпяването на наказанието в конкретния случай няма да бъде постигната и целта на индивидуалната превенция.

Излагат се доводи, че една от кумулативно дадените предпоставки за отлагане изтърпяването на наказанието е целите на наказанието да могат да се постигнат посредством условно осъждане, но че тази предпоставка в случая не е налице. Повереникът счита, че в настоящия случай, за да се въздейства възпитателно и предупредително върху останалите граждани- български или чуждестранни, а и върху самия подсъдим, е наложително О. Д. да изтърпи ефективно наказанието от две години лишаване от свобода.

Заявява се също, че в случая лишаването от право да управлява МПС е наказание, което

практически не засяга подсъдимия, тъй като има действие само на територията на страната, но не и в другите държави. Сочи се, че подсъдимият не е български гражданин и след приключване на наказателното производство със сигурност незабавно ще напусне Република България, при което възможността за контрол върху изпълнението на това наказание е напълно изключена, а изтърпяването на това наказание ще бъде формално и няма да настъпи негативна промяна в правната сфера на подсъдимия.

Не на последно място повереникът счита, че неоснователно окръжният съд е намалил на 12 000 лв. размера на разноските, сторени от частните обвинители и граждански ищци. Твърди се, че съгласно представените по делото договори за правна защита и съдействие сторените разноски са в общ размер на 15 000 лв. и при наличието на доказателства за извършването им окръжният съд е следвало да уважи претенцията за разноски изцяло предвид факта, че предявените гражданските иски са уважени изцяло.

С оглед на така изложеното подалият жалбата повереник моли да бъде изменена атакуваната присъда: - като бъде изменено наложеното на О. Д. наказание и му бъде наложено наказание в максимален размер; - като бъде отменено приложението на чл. 66 от НК и бъде постановено ефективно изтърпяване на наказанието при първоначален строг режим; - като бъде изменен от три на пет години срока на наказанието лишаване от правоуправление на МПС; - както и като подсъдимият бъде осъден да заплати общо на частните обвинители и граждански ищци сумата 15 000 лв. сторени разноски в първоинстанционното производство.

По делото е постъпило и допълнение към въззивната жалба на а. А. Д. от САК, повереник на частните обвинители М. Е. Е., Е. М. Р. с ЕГН ***** и Н. М. Р. с ЕГН *****, последните двама като малолетни представлявани от своята майка и законен представител М. Е. Е.. В допълнението се оспорват мотивите и изводите на първоинстанционния съд относно индивидуализацията на наложените на подсъдимия наказания, като част от развитите в тази връзка съображения са идентични с изложените във въззивната жалба и на практика се повтарят. Като допълнителен аргумент се изтъква, че в автомобила, управляван от подсъдимия, не е имало друг правоспособен водач, който да го смени, за да може той да почива през дългия преход от Белгия до Турция, поради което О. Д. е управлявал МПС повече от 24 часа без сън и почивка. Сочи се, че това обстоятелство не е обсъдено от първоинстанционния съд при определяне на наказанието. Според повереника в случая не може да бъде прието като безспорно и наличието на „чисто съдебно минало“ на подсъдимия предвид факта, че същият е гражданин на Република Турция и на Кралство Белгия и че не са събрани доказателства в тази насока. Твърди се, че по делото е представено свидетелство за съдимост само от Република Турция, но независимо от това, съдът е приел чистото съдебно минало като смекчаващо отговорността обстоятелство, без същото да е установено по делото. Отново се изтъква и факта, че подсъдимият не е гражданин на Република България, а условното осъждане има действие само на територията на Република България и че при липса на ефективно изтърпяване на наказанието подсъдимият ще напусне пределите на страната, за известен период от време ще избягва да навлиза на територията ѝ и че единствено в това ще се състои неговото наказание. В този ред на мисли повереникът счита,

че в конкретния случай при индивидуализацията на наказанието следва да бъде взет предвид и факта, че подсъдимият е гражданин на друга държава и при отлагане на изтърпяването на наказанието няма да бъдат постигнати целите нито на генералната, нито на специалната превенция, тъй като подсъдимият при първа възможност ще напусне България. Сочи се, че в мотивите на присъдата първоинстанционният съд е приел обратното, но не е изложил съображенията си за това. Претендира се, че в случая не е налице съществено засягане на правата на осъдения, което да му въздейства възпиращо и възпитателно.

Повереникът счита също, че неправилно окръжният съд е приел, че наказанието следва да бъде определено към възможния законов минимум предвид установения превес на смекчаващите отговорността на дееца обстоятелства. Заявява, че дори да са налице множество смекчаващи отговорността обстоятелства, макар, според повереника, такива в настоящия случай да не са налице, тъй като тези, на които се е позовал окръжният съд, не са безспорно установени, то следва да се има предвид обществената опасност на конкретното деяние и настъпилите множество вредни последици - смъртта на пострадалия М. Р., който е оставил съпруга, родители и две малолетни деца, както и фактът, че подобни престъпления са ежедневие. Поддържа се и становището, заявено във въззивната жалба, че в настоящия случай наложеното наказание е явно несправедливо, тъй като не съответства на извършеното престъпление и с него няма да бъдат постигнати целите, предвидени в закона.

В заключение изцяло се поддържа направеното във въззивната жалба искане. Прави се и искане за присъждане на сторените във въззивното производство разноски.

В заседанието пред настоящата инстанция представителят на САП застъпва позиция, че подадените от защитниците на подсъдимия въззивни жалби срещу присъдата на първоинстанционният съд са неоснователни. Твърди, че в случая по безспорен и категоричен начин се доказва, че вследствие на извършеното от подсъдимия престъпление, макар и неумишлено, са причинени значителни неимуществени вреди на наследниците на пострадалия М. Р. - на неговите родители, на преживялата съпруга, както и на двете му деца, които вреди са настъпили вследствие смъртта на техния наследодател. Изтъква, че в резултат на това престъпление са нарушени тотално не само връзките между пострадалия и неговите близки, но са нанесени вреди в личен, здравословен и социален аспект, като е разбито здравето и бизнеса на тези хора. Заявява, че не следва да бъдат намалявани обезщетенията по предявените гражданския искове, тъй като няма никакво основание за това.

По отношение искането за намаляване на наказанието прокурорът от САП счита, че с оглед разпоредбите на чл. 343, ал.1. б. "в" във вр. с чл. 342, ал. 3, пр. 2 от НК наказанието е съразмерно определено в съответствие с разпоредбата на чл.36 от НК, поради което то се явява и справедливо. Основавайки се на преценката на прокурора от СОП да не подава протест за увеличаване на наказанието, представителят на САП не взема становище по отношение искането на частното обвинение за увеличаване на наказанието. Въпреки това в тази връзка участващият във въззивното производство прокурор отбелязва, че в правната квалификация на престъплението, което е извършил подсъдимият, не са включени като

квалифициращи елементи пияно състояние или бягство от местопроизшествието, които, според него, биха могли да бъдат основания за евентуално увеличаване размера на санкцията. Освен това сочи, че в производството не са констатирани множество утежняващи вината обстоятелства или пък смекчаващи такива, поради което счита, че наказанието е правилно определено. Относно събраната информация чрез МП на РБ от съдебните власти в страната, в която подсъдимият живее преимуществено, прокурорът от САП заявява, че същата обосновава извод за една завишена степен на опасност на дееца като водач на МПС. Същевременно обаче застъпва позиция, че получените данни за множество нарушения по ЗДвП, за които подсъдимият е санкциониран в държава-членка на ЕС, не са достатъчни за отмяна на първоинстанционната присъда в частта ѝ относно приложението на чл. 66 от НК и заменянето на условното наказание с ефективно такова. По тези съображения прокурорът от САП считам, че и в тази част атакуваната присъда не следва да бъде коригирана.

В съдебно заседание пред настоящата инстанция адвокат Д., повереник на гражданските ищци и частни обвинители, изразява становище, че въззивните жалби на защитниците на подсъдимия са неоснователни. Соци, че чисто житейски последиците от извършеното престъпление са жестоки и трагични, тъй като две български деца ще израснат без баща, като по-малкото дори няма да знае кой е баща му. На следващо място, счита, че извършеното от подсъдимия деяние е с висока степен на обществена опасност и е едно от най-разпространените престъпления, извършвани на територията на Република България. Изтъква, че подсъдимият О. Д. е управлявал собственото си МПС повече от 24 часа и че в автомобила не е имало друг правоспособен водач, който да го смени, като именно вследствие на преумората е извършил престъплението, за което е обвинен. Заявява, че от събраните по делото доказателства става ясно, че в Кралство Белгия спрямо подсъдимия има шест присъди по ЗДвП, което още веднъж обус.я неговата обществена опасност като водач. В тази връзка повереникът моли въззивната жалба на подсъдимия да бъде оставена без уважение като неоснователна и в същото време да бъде уважена подадената от името на частните обвинители жалба, като бъде отменено приложението на чл. 66 от НК и бъде постановено ефективно изтърпяване на наказанието при първоначален строг режим, като бъде изменен от три на пет години срокът на наказанието за лишаване от правоуправление на МПС и като бъде осъден подсъдимият да заплати на частните обвинители и граждански ищци сторените в първоинстанционното производство разноси в размер на 15 000 лева съгласно договора за правна помощ.

Явилата се в заседанието пред въззивния съд граждански ищец и частен обвинител М. Е. Е. /лично и в качеството на законен представител на малолетните Е. М. Р. и Н. М. Р./ заявява, че поддържа изцяло изразеното от повереника становище.

Частните обвинители и граждански ищци С. Х. Р. и Н. П. Р. не се явяват в приключващото заседание пред въззивния съд и не изразяват лично становище по правилността на атакуваната присъда.

В съдебно заседание пред въззивната инстанция адвокат Д. Д., защитник на подсъдимия О. Д., моли да бъде уважена депозираната от името на последния въззивна жалба. Заявява

оплакване, че в мотивите на първоинстанционната присъда има неправилно извършена индивидуализация на наказанието. В тази насока излага доводи, че окръжният съд, аргументирайки размера на наказанието, което е постановил в присъдата си, правилно е отчел текста на обвинението, за което е осъдил подсъдимия, но неправилно е посочил размера на наказанието, който се предвижда в тази разпоредба на НК, а именно - посочил е размер на наказанието от три до петнадесет години, какъвто не се съдържа в санкцията на чл.342, ал.1, пр.3 от НК. Сочил, че в случая вероятно се касае за някаква неточност, която следва да бъде изправена с въззивното решение. Счита обаче, че това не представлява съществено процесуално нарушение, което да налага връщане на делото на първия съд, като същевременно заявява, че в правомощията на въззивната инстанция е да измени наказанието. С оглед на това моли като бъде отчетено, че приложимата санкция на чл. 343 от НК предвижда наказание от две до шест години лишаване от свобода да бъде направена правилна индивидуализация и в частност да бъде направена индивидуализацията именно в този размер на санкцията, след което съгласно правилата на съкратеното съдебно следствие наказанието да бъде редуцирано до една трета. Счита също, че първият съд правилно е приложил института на условното осъждане, тъй като са налице основанията за това. В тази връзка изтъква, че подсъдимият не е осъждан за извършено престъпление нито на територията на Република България, нито на територията на Кралство Белгия, чийто гражданин е, като получената в настоящата инстанция справка отчита само извършени от него нарушения и наложените му административни наказания. Твърди, че в случая подсъдимият не е осъждан за извършено от него престъпление и не му е налагано наказание лишаване от свобода, поради което не са налице пречки да бъде приложен института на условното осъждане. Застъпва становище, че с условното осъждане изцяло биха били изпълнени целите на наказанието - и индивидуалната, и генералната превенция. Сочил, че подсъдимият е трудово ангажиран, има семейство, има малолетни деца, за които полага грижи, както и че с поведението си след случилото се той отговорно понася последствията от ужасния инцидент, който не е бил желан от него.

По отношение на гражданските иски заявява, че същите, макар и допустими, не са били доказани по размер пред първата инстанция. Сочил, че в настоящата инстанция са били разпитани наследниците и най-близките роднини на починалия и че по този начин пропускът, допуснат в първата инстанция, е бил преодолян.

Защитникът адвокат Д. моли да бъде постановено решение, с което да бъде изменено наложеното на О. Д. наказание в размер, предвиден в чл. 342, ал.1, пр. 3 от НК, като бъде съобразена разпоредбата на чл. 58а, ал. 1 от НК и индивидуализираното наказание бъде редуцирано с една трета, както и да бъде приложен института на условното осъждане.

В заседанието пред САС защитникът адвокат Б. моли да бъде постановено решение, с което да бъде уважена въззивната жалба, подадена от името на подсъдимия. Относно изплатеното обезщетение за причинените имуществени вреди счита, че то е изплатено своевременно и в пълен размер от страна на застрахователя, а относно определените и изплатени обезщетения за неимуществени вреди счита, че са в един разумен размер съгласно съдебната практика и

критерия за справедливост.

В последната си дума пред въззивния съд подсъдимият О. Д. изразява съжаление за случилото се, поднася извинение към пострадалото семейство и изказва своите съболезнования. Заявява искане да се върне в родината си.

Апелативен съд-София, след като прецени събраните по делото доказателства, обсъди изложените от страните съображения и като сам служебно провери правилността на присъдата, намери следното:

При първоинстанционното разглеждане на делото е проведено съкратено съдебно следствие по реда на глава XXVII от НПК, основание за което се е явило направеното по чл. 371 т.2 от НПК от страна на подсъдимия О. Д. цялостно признаване на фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт, както и даденото в тази връзка от него изрично съгласие да не се събират доказателства за тези факти. При това положение и с оглед разпоредбата на чл.373 ал.3 във вр. чл. 372 ал.4 във вр. чл. 371 т.2 НПК първоинстанционният съд правилно и законосъобразно в мотивите на присъдата е приел за установени и доказани всички изложени в обвинителния акт фактически обстоятелства, относими към предмета на делото, позовавайки се на направените самопризнания от страна на подсъдимия, както и на останалите доказателства, доказателствени средства и способи на доказване, събрани и проверени в досъдебното производство, които достатъчно убедително подкрепят тези самопризнания. Такива в частност се явяват доказателствата, съдържащи се в показанията на свидетелите А. В., Х. А., С. Ш., Ф. Ш., А. Х., Р. П. и И. П.; писмените доказателства и доказателствени средства – фиш за СМП /л. 10 в т.1 от ДП/; медицинско направление /л. 11 в т.1 от ДП/; протокол за оглед на пътнотранспортно местопроизшествие с приложен фотоалбум /л.65- 96 в т.1 от ДП/, протоколи за доброволно предаване /л. 141 – 142 в т.1 от ДП/, справка от централна база на КАТ /л. 145 в т.1 от ДП/, справка от дирекция „МОС“ - МВР /л. 94 в т.2 от ДП/; справка от СО /л.96 в т.2 от ДП/; справки от НБД „Население“ - /л.97-112 в т.2 от ДП/, справка от АПИ /л. 114-115 в т.2 от ДП/; справка от Дирекция „НС 112“ - МВР /л.118 в т.2 от ДП/; справка от НИМХ при БАН /л. 120 в т.2 от ДП/; справка от община Божурище ведно с акт за смърт /л. 121 а-122 в т.2 от ДП/; справки от КАТ с приложения /л. 124-131,133-139 в т.2 от ДП/; заключенията на назначените и изготвени в хода на ДП: съдебномедицинска експертиза на труп № 605/2021 г. /л.2-3 в т.2 от ДП/; съдебно-химическа експертиза № А 546/21 г. и съдебно-химическа експертиза № Т 546/21 г. /л.6 и л.10 в т.2 от ДП/; автотехническа експертиза ведно с диск /л. 17-46 и л.50 в т.2 от ДП/; видео-техническа експертиза ведно с диск /л.53-63 в т.2 от ДП/.

Относно доказателствената обезпеченост на описаната в обвинителния акт фактическа обстановка /включително и в частта ѝ относно механизма на произшествието/, по отношение на която е и самопризнанието на подсъдимия, АС-София намира за необходимо да подчертае, че релевантната фактология по несъмнен и категоричен начин се установява от признанието на подсъдимия; от съдържащите се в показанията на разпитаните по делото свидетели гласни доказателства, сред които и показанията на очевидците на произшествието, които пряко и непосредствено са възприели движението на управлявания

от О. Д. автомобил и самия удар между управлявания от него автомобил и мотоциклета, управляван от пострадалия; от съдържащите се в огледния протокол и в приложения към него фотоалбум данни; от заключенията на АТЕ и на СМЕ, сочещи механизма на настъпване на произшествието и причината за настъпването на смъртта на пострадалия.

Въззивната инстанция намира, че процесуалната дейност на първостепенния съд в рамките на проведеното съкратено съдебно следствие по реда на Глава 27 от НПК е осъществена при съблюдаване нормативната уредба на това диференцирано производство, тъй като правилно са били отчетени наличието на предпоставките за прилагане на особената процедура - налице са били валидно, действително волеизявление на подсъдимия по чл. 371, т. 2 НПК, както и извършена законосъобразна доказателствена преценка на решаващия съд, че направеното фактическо самопризнание на подсъдимия се подкрепя от събраните на досъдебното производство доказателствени материали. Следователно окръжният съд е спазил регламентирания ред за допускане и провеждане на съкратено съдебно следствие и е постановил присъдата си в съответствие с изискванията на чл. 373 ал. 2 и 3 НПК.

След обстоен и задълбочен анализ на всички събрани и проверени доказателствени източници и способности на доказване и съпоставяйки ги и оценявайки ги във връзка със самопризнанието на подсъдимия, въззивният съд счита, че в своята цялост приобщените доказателствени източници напълно подкрепят направеното от подсъдимия признание на фактите по ОА. А това на практика означава, че макар СОС да не е извършил нарочен анализ на отделните доказателства и доказателствени източници, в оценъчната част от доказателствената си дейност не е допуснал нарушения при интерпретацията на доказателствените материали, като отделните доказателствени източници и способности на доказване са възприети съобразно действителното им съдържание без изопачаване или неточна, респ. неправилна интерпретация на същите, което да е довело до необоснованост на установените фактически констатации. Т.е., при извеждането на значимите за правилното решаване на делото факти в рамките на признатите от подсъдимия фактически положения по обвинителния акт, които на практика се възприемат изцяло и от настоящата инстанция, окръжният съд не е допуснал нарушения на процесуалните правила, които да опорочават постановления от него съдебен акт.

При установеното изпълнение от страна на първостепенния съд на лимитираните в Глава 27 от НПК предписания въззивният съд не разполага с процесуална възможност да реши делото на основата на фактическа обстановка, различна от очертаната в обвинителния акт и да приеме фактически положения, несъвместими с признатите факти /в този смисъл са мотивите на т.8.2 от ТР № 1 от 06.04.2009 г. на ОСНК на ВКС/. С оглед на това и предвид гореизложеното, основавайки се на самопризнанията на О. Д., както и на всички останали събрани в досъдебната фаза на производството доказателства и доказателствени средства, които напълно и изцяло подкрепят обсъжданите самопризнания, апелативният съд приема за установена следната релевантна фактическа обстановка, която съответства на фактите, описани в обстоятелствената част на обвинителния акт и признати от подсъдимия:

О. Д. е правоспособен водач на МПС и притежавал валидно свидетелство за управление на

МПС, издадено от компетентните власти в Кралство Белгия с десетгодишна валидност - до 10.09.2025 г. Същият е с турски произход, с турско и белгийско гражданство и живее постоянно в Кралство Белгия.

На неустановена дата през месец юли 2021 г. О. Д. предприел пътуване от Кралство Белгия към Република Турция. На 11.07.2021 г. О. Д. и членовете на семейството му влезли на територията на Република България с лек автомобил марка „БМВ“, модел „320 Д“ с рег. № ***.

На същата дата /11.07.2021 г./ около 18.00 часа О. Д. управлявал горепосочения лек автомобил марка „БМВ“, модел „320 Д“ с рег. № 1-VAN- 132 по главен път ПП 1-8 с посока на движение от ГКПП Калотина към гр. София. До него на предната дясна седалка била непълнолетната свидетелка Х. А., а отзад на задната седалка се намирали двугодишният му син И. и съпругата му Х. А., с която имал сключен само религиозен брак.

Пред управлението от О. Д. автомобил се движел автомобилът, управляван от брата на свидетелката Х. А. — свидетелят С. Ш.. До него на предната дясна седалка се возела съпругата му — свидетелката Ф. Ш.. Двата автомобила се движели по този начин - един след друг - по главния път в посока към гр. София, като около 18.13 часа наближили района на км. 40 + 500 км. на пътя.

В този район пътя бил прав, двупосочен, с по две ленти във всяка посока. Лентите за срещуположно движение били отделени с двойна непрекъсната линия, а лентите съответно в двете посоки били отделени една от друга с единична прекъсната линия. Общата ширина на четирите ленти била 14 метра, а всяка отделна лента била с ширина от по 3.50 метра. Пътят бил равен, покрит с асфалтова настилка. Времето било слънчево, сухо и топло. Температурата на въздуха била около 29 градуса.

Движейки се по горепосочения начин, подсъдимият О. Д. навлязъл в лявата лента, считано по посока на движението му и плавно изпреварил л.а. марка „Рено“, модел „Клио“, управляван от св. А. В.. След това подсъдимият Д. продължил да се движи в същата лента, но в един момент не осъществил контрол над управлението от него автомобил и навлязъл в двете насрещни ленти за движение като пресякъл двойната непрекъсната линия. Настъпил челен удар с движещия се в дясната лента, считано по посока на движението му, водач на мотоциклет - М. Р., който управлявал мотоциклет марка „БМВ“ с рег. № ***. Вследствие на настъпилния удар водачът на мотоциклета загинал на място.

В резултат на телефонни сигнали /обаждания/ на граждани, осъществени след настъпването на ПТП на спешен телефон „112“, на местопроизшествието пристигнал дежурен медицински екип и служители на МВР, които предприели съответните незабавни действия съобразно своята компетентност. Подсъдимият О. Д. бил изпробван за наличие на алкохол, като пробата му се оказала отрицателна. Местопроизшествието било запазено предвид належащите неотложни действия по разследването.

Причината за смъртта на пострадалия М. Р. е настъпилата несъвместима с живота тежка травма, изразяваща се в счупване с тотално прекъсване на гръбнака на ниво седми шиен и

първи гръден прешлени, многофрагментно счупване на ребрата, контузия и разкъсване на белия дроб, на големите съдове, на хранопровода и трахеята, на далака и бъбреците, счупване на костите на таза с разкъсване на пикочния мехур и счупване на костите на всички крайници. Смъртта му е настъпила бързо и е била неизбежна, а изброените увреждания се дължат на удари с или върху твърди тъпи предмети и провлачване с много голяма енергия и добре отговарят да са получени при конкретното ПТП, предмет на разследване по делото, и имат характеристиките на мотоциклетна травма.

В изследваната проба кръв, взета от трупа на пострадалия Р., не се доказва наличие на алкохол и на други летливи редуциращи вещества, като не се доказва и наличие на алкалоиди, барбитурати, бета-блокери, фенотиазини и бензодиазепинови лекарствени средства.

Мястото на удара е на 2.50 — 2.60 метра вляво от десния край на платното за движение, считано по посока на движение на мотоциклета и по посока на огледа и на 32.80 - 32.90 метра след линията на ориентира /посочен в огледния протокол/ считано в същата посока в дясната лента за движение на МПС в посока от гр. София към гр. Сливница. Скоростта на мотоциклета в района на местопроизшествието преди ПТП е била 134.29 км/ч., а на лекия автомобил — 89.27 км/ч. При така определените скорости необходимият спирачен път /опасна зона/ за мотоциклета е била 162.95 метра, а за лекия автомобил 83.09 метра.

Няма данни за техническа неизправност на процесния лек автомобил, която да е довела до загубата на управление и навлизането в платното за насрещно движение.

Подсъдимият О. Д. е имал възможност да предотврати ПТП при осъществяване на дължимия непрекъснат контрол над МПС и при недопускане навлизането на управлявания от него автомобил в платното за насрещно движение, като причините за ПТП се дължат единствено на субективните действия/бездействия на О. Д., който е допуснал навлизане в платното за насрещно движение.

Назначената по делото видео-техническа експертиза е изследвала видеоматериал, в който се наблюдава движение по пътя на гореописаните две МПС, които осъществяват контакт с предните си части, след което излизат от пътното платно.

Във въззивното производство бяха допуснати до разпит и съответно бяха разпитани в качеството на свидетели преживялата съпруга и родителите на пострадалия М. Р., а именно - М. Е. Е., С. Х. Р. и Н. П. Р., от показанията на които се установяват следните обстоятелства, имащи отношение към претенциите им за присъждане на обезщетения за претърпени от тях неимуществени вреди в резултат на настъпилата при процесното ПТП смърт на М. Р.:

М. Е. Е. и пострадалият М. Р. сключили граждански брак на 27.06.2021 г., две седмици преди ПТП, като преди това - от 2016 година - живеели заедно на семейни начала. От връзката си имали две деца – дъщеря Е., родена на ***** г., и син Н., роден на ***** г. /видно и от справката от НБД Население на л.97 в т.2 от ДП/. Приживе М. Р. много обичал децата си, обожавал ги и се грижел за тях. Постоянно бил със семейството си. Дъщерята на пострадалия – Е. – е била на около 3 години и 5 месеца, когато той починал,

като двамата имали изключително силна връзка и той много се занимавал с нея. Е. преживяла много тежко загубата на баща си, а и все още я преживява. Започнала да се напикава, да сънува кошмари – да крещи, появила се и себорейна глава. Понеже ѝ било обяснено от майка ѝ, че понякога хората стават звездички по-рано, не минавал ден, в който тя да не е питала: „Няма ли тате да си слезе? Няма ли да се върне?“ Когато виждала бащи с децата си тя започвала да трепери, да си свива ръчичките и да се оглежда. Към момента на смъртта на М. Р. синът му Н. нямал навършени два месеца. Приживе пострадалият изцяло се грижел за издръжката на семейството си.

Родителите на пострадалия дълги години развивали собствен бизнес в сферата на ландшафтната архитектура и озеленяването, в който успешно се включил и синът им М. Р.. Впоследствие този бизнес поетапно бил поет изцяло от него, респ. от неговата фирма. Справял се страхотно и това мотивирало баща му да се оттегли, но майка му до последно му помагала в бизнеса, като работели заедно, поддържали големи обекти - поддържали голяма част от Столична община и Асеновград. Но след смъртта му семейството му приключило с този бизнес.

Освен, че дълги години С. и Н. Р. работели заедно със сина си, те живеели заедно - живеели „врата до врата“ с него и с неговото семейство, всичко им е било общо. Виждали се ежедневно, вечер си ходели на гости, разговаряли с часове, били много сплотени. С напредването на възрастта им родителите на пострадалия разчитали само и единствено на него, защото той е бил единственото им дете. Нищо лошо не е имало между тях. След смъртта на М. родителите му били съсипани и разбити. Превърнали се в хора-руини, които само ходят по лекари, приемат силни медикаменти, вдигат „кръвно“. Били са щастливи хора, а сега са нещастни.

В хода на въззивното производство чрез Централното бюро за съдимост към Министерството на правосъдието на РБ е постъпила информация от Централния регистър за съдимост на Кралство Белгия относно подсъдимия О. Д. – справка от европейска информационна система за съдимост – ECRIS, от която се установява, че в периода 2015 – 2020 г. в Кралство Белгия по отношение на О. Д. са постановени 6 присъди за общо 8 престъпления /правонарушения/ против правилата за движение, за които е бил санкциониран с налагане на глоби, с временно отнемане на свидетелството за управление на превозно средство и с пробация.

Във връзка с отправеното искане от въззивния съд до Централното бюро за съдимост към МП за издаване на справка за съдимост на подсъдимия О. Д. след извършване на проверка от Централното бюро за съдимост в системата ECRIS-TCN, в която да се включи информация за всяка присъда, постановена в държава, която не е членка на Европейския съюз, по делото не е постъпила информация за постановена присъда спрямо подсъдимия в държава, която не е членка на Европейския съюз.

От приетите във въззивното производство писмени доказателства за заплатените от застрахователя по застраховката „гражданска отговорност“ на подсъдимия обезщетения на гражданските ищци, както и от показанията на преживялата съпруга и родителите на

пострадалия се установява, че всеки един от гражданските ищци е получил застрахователно обезщетение по застраховката „гражданска отговорност“ на подсъдимия О. Д. както следва: - М. Е. Е., Е. М. Р. и Н. М. Р. за неимуществени вреди по 130 000 лв.; С. Х. Р. и Н. П. Р. също за неимуществени вреди по 100 000 лв., като М. Е. Е. е получила обезщетение и за имуществени вреди.

Съдържащите се в показанията на разпитаните във въззивното производство свидетели гласни доказателства относно претъпените от гражданските ищци неимуществени вреди в резултат на извършеното от подсъдимия деяние, относно обема на тези вреди, както и относно получените обезщетения не са несъвместими с признатите от дееца положения по обвинителния акт, поради което не съществува процесуална пречка те да бъдат приобщавани и ценени /т. 8 от ТР № 1 от 06.04.2009 г./ и въз основа на тях да бъдат установени конкретни обстоятелства от значение за правилното решаване на делото. Същото се отнася и за съдържащата се в приетите от въззивния съд писмени доказателства информация относно извършените от подсъдимия правонарушения и наложените му за тях санкции в Кралство Белгия, както и относно изплатените на гражданските ищци обезщетения по застраховката „гражданска отговорност“ на подсъдимия О. Д..

В мотивите на присъдата си първоинстанционният съд е изложил аргументирани правни съображения за изводите си относно възприетата правна квалификация на деянието на подсъдимия О. Д. като престъпление по чл. 343, ал. 1 б. „в“ вр. чл. 342 ал. 1 пр.3 от НК, която, според въззивния съд, се явява правилната квалификация. Следователно правните изводи на първоинстанционния съд относно съставомерността на деянието на подсъдимия като престъпление по транспорта по посочения текст от НК се явяват правилни и законосъобразни.

Изпълнителното деяние на водача на ППС при осъществяването на състава на престъпление по чл. 343 във вр. чл. 342 ал.1 от НК се изразява в конкретно нарушение на правилата за движение по пътищата. Поради което нормите, определящи съставите на престъпленията по чл. 342 и чл. 343 от НК, са бланкетни и се запълват от съответните правила, които уреждат движението по пътищата, като съдът всякога е длъжен да изясни кои от предявените на подсъдимия правила за движение по пътищата виновно са били нарушени от него в качеството му на водач на МПС и са в причинна връзка с произшествието и с неговите последици.

Анализът на установените по делото фактически положения мотивира и настоящата инстанция да приеме, че подсъдимият е извършил нарушение на правилата за движение по пътищата, визирано в чл. 20 ал.1 от ЗДвП – „Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват“.

В разпоредбата на чл. 20, ал. 1 от ЗДвП се съдържа общо правило, което възлага и вменява на водачите на ППС задължение да "контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват". Контролът по смисъла на чл. 20, ал. 1 ЗДвП многократно е изясняван в практиката на В(К)С, в която, в съответствие и с теорията, еднозначно е приемано, че

фактически се касае за владеење на управљиваното превозно средство във всяко отношение, при което се обхващат всичките действия на водача, които засягат техничкото състояние на пътното превозно средство и показанијата на съответните негови уреди, възможността пътното превозно средство да се задвижи само или да бѣде задвижено или ползвано от трети лица, положението му спрямо останалите учасници в движењето, спрямо пътя или терена, вклучително и ако се намира в покой, както и всеобхватното и непрекъснато набљудение на пътната обстановка и движењето на превозното средства по пътя, като в хода на процеса по управление водачите са задължени да не отклоняват вниманието си (в този смисъл са решения №№ 842/1975; 831/76; 1234/76; 945/78; 1108/78; 960/80; 164/88, всички на III н. о.; 222/2014 г. на второ н.о. на ВКС; 59/2011 г. на прѣво н.о. на ВКС). Следователно "контролирането" по смисъла на чл. 20 ал.1 от ЗДвП вкључва както всяко едно действие на водача с органите на управление, така и внимателното и всеобхватно набљудение от негова страна на пътната обстановка и движењето на превозното средства по пътя. В случај категорично не се касае до нарушение, свързано с режима на скоростта, доколкото от данните по делото се установява, че скоростта е била в рамките на разрешената и е била съобразена с обстоятелствата, посочени в чл. 20 ал.2 изр. 1 от ЗДвП, като същевременно не е имало фактори от вида на посочените в тази разпоредба, които да са налагали предприемане на мерки за намаляване на скоростта на един по-ранен етап.

В конкретната ситуация законът е изисквал от подсъдимия като водач на МПС постоянно да внимава за техничкото овладяване на автомобила, да владее работата върху техничките органи, елементи и системи за неговото управление и да владее управлението на автомобила така, че чрез техничките му системи да го задържи безопасно върху собствената /попътната/ лента за движење на пътното платно, а не да го насочва в лентите за насреќно движење и след това да не предприема никакви действия по връщането му в собствената лента за движење. Именно поради неупражнен ефикасен технички контрол над управлението на автомобила от страна на подсъдимия Д. превозното средство е навлязло в насреќните ленти за движење като пресякло двойната непрекъсната линия, в резултат на което настъпил чѣлен удар с движещия се в дясната лента, считано по посока на движењето му, мотоциклет марка „БМВ“ с рег. № ***, управљиван от М. Р..

Установените по делото факти налагат извода, че в случај подсъдимият е нарушил и разпоредбата на чл.16 ал.1 т.3 от ЗДвП, регламентираща, че на пътнo платно с двупосочно движење на водача на пътнo превозно средство е забранено: кога то платното за движење има четири и повеќе пътни ленти - да навлиза и да се движи в лентите за насреќно движење. Навлизането на управљиваното от дееца МПС в лентите за насреќно движење е в корелация с обсъденото по-горе нарушение по чл. 20, ал. 1 ЗДвП, като видно от заключението на автотехничката експертиза навлизането в лентите за насреќно движење е в резултат единствено на субективните действия на водача.

По делото не се спори, че непосредствено преди удара с мотоциклета на пострадалия управљиваният от Д. лек автомобил е напуснал своята лента за движење, след което е пресякъл двойната непрекъсната линия, разделяща лентите за движење в двете

противоположни посоки, и навлязъл в двете ленти за насрещно движение. По този начин са реализирани обективните белези на посоченото нарушение. И доколкото съобразно признатите факти по обвинителния акт, надлежно установени от доказателствата по делото, движението в насрещните ленти не се е осъществявало извън волята на подсъдимия, то на общо основание и това нарушение следва да бъде отнесено към изпълнителното деяние на престъплението.

Обсъждайки нарушенията от подсъдимия правила за движение по пътищата, които запълват бланкетната норма на инкриминираното престъпление по чл. 343 във вр. чл. 342 ал.1 от НК, окръжният съд на стр.6 от мотивите на присъдата си неправилно е посочил, че нарушението на подсъдимия, свързано с навлизането в насрещните ленти, е по чл. 16 ал.1 т.1 от ЗДвП. В тази връзка ирелевантни се явяват изложените в мотивите съображения за такова допуснато нарушение, както и в частност съображенията, че в случая не са налице данни навлизането на управлявания от подсъдимия автомобил в насрещните ленти за движение да се дължи на предприета от него маневра изпреварване или заобикаляне. Действително подсъдимият О. Д. е извършил нарушение по чл. 16 от ЗДвП, но не в хипотезата на ал.1 т.1, а в хипотезата на ал.1 т.3. В крайна сметка на стр.6 /последния ред/ и на стр. 7 от мотивите първият съд коректно е посочил, че подсъдимият е нарушил именно разпоредбата на чл. 16 ал.1 т.3 от ЗДвП, в какъвто смисъл е и повдигнатото обвинение и за каквото нарушение правилно е признат за виновен с постановената присъда.

В конкретната ситуация при осъществяване на дължимия непрекъснат контрол над ППС и при ненавлизане на управлявания от него автомобил в лентите за насрещно движение подсъдимият О. Д. е имал техническата възможност да предотврати ПТП. Но поради неправилното боравене със системите и органите на управление на автомобила и последвалата от това липса на упражнен ефективен контрол над управлението на същия тези възможности не са били оползотворени от водача и след навлизането в насрещните ленти автомобилът продължил движението си напред, като в резултат на това последвал удара между автомобила и движещия се в собствената си попътна лента мотоциклет, управляван от пострадалия.

Предвид гореизложеното правилен и законосъобразен се явява изводът на първостепенния съд, че разследваното ПТП е следствие от извършените от подсъдимия нарушения на правилата за движение по чл. 20 ал.1 от ЗДвП и по чл. 16 ал.1 т.3 от ЗДвП. Установените по делото фактически положения относно настъпването на произшествието и обстоятелствата, при които това е станало, обус.ят извода и на настоящия съд, че непредпазливото причиняване смъртта на пострадалия М. Р. е в причинна връзка именно с така допуснатите нарушения.

От обективна страна пътнотранспортно произшествие е в пряка причинно-следствена връзка с извършените от подсъдимия нарушения на правилата за движение по чл. 20 ал.1 от ЗДвП и по чл. 16 ал.1 т.3 от ЗДвП, тъй като ако подсъдимият беше контролирал непрекъснато управляваното пътно превозно средство и бе проявил дължимото внимание при боравенето с органите на управление и изобщо при владееенето на управляваното превозно средство във

всяко отношение, както и ако беше се съобразил със забраната когато платното за движение има четири и повече пътни ленти - да навлиза и да се движи в лентите за насрещно движение, то несъмнено не биха настъпили нито ПТП, нито последвалата от него смърт на пострадалия. С оглед на това и предвид обстоятелството, че смъртта на М. Р. се намира в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с получените в резултат на ПТП тежки и несъвместими с живота увреждания, се налага извода, че от обективна страна е налице пряка причинно-следствена връзка между допуснатите от подсъдимия инкриминирани нарушения на правилата за движение по пътищата и настъпилия вредоносен съставомерен резултат /смъртта на М. Р./.

Обосновани и верни са и изводите на първоинстанционния съд относно субективната страна на извършеното от подсъдимия деяние. Несъмнено е, че то е извършено виновно при форма на вината непредпазливост /небрежност/, тъй като подсъдимият не е предвиждал настъпването на общественоопасните последици от деянието си /ПТП с последвалия вредоносен резултат - смъртта на пострадалия/, но като водач на МПС със съответния практически, социален и житейски опит при конкретните условия и пътна обстановка е бил длъжен и е могъл да ги предвиди. В частност същият е имал нужните интелектуални и когнитивни способности и затова е могъл да осмисли и да предвиди, че ако не упражнява непрекъснат контрол над управлението на автомобила /чрез успешното владение на уредите, елементите и системите за неговото управление/ и че ако същевременно навлезе с автомобила в лентите за насрещно движение като последица от това е възможно да настъпи ПТП, изразяващо се в челен удар /сблъсък/ с друг участник в движението, което обективно се е и случило.

Основавайки се на горните съображения, САС намери за обоснована и законосъобразна първоинстанционната присъда в частта ѝ, с която е приложен правилно материалния наказателен закон и подсъдимият е признат за виновен по правилната наказателноправна квалификация на деянието му.

Следва да се отчете, че страните по делото всъщност не оспорват авторството на престъплението в лицето на подсъдимия и приложената от окръжния съд правна квалификация на деянието.

Съгласно чл. 54 ал.1 от НК основно правило при определяне на наказанието е съдът да се съобрази с пределите на същото, предвидени от закона за съответното извършено престъпление. В случая окръжният съд неправилно е посочил в мотивите на присъдата си, че предвиденото наказание лишаване от свобода за извършеното от подсъдимия престъпление е от 3 до 15 години, доколкото действителният размер на предвиденото в разпоредбата на чл. 343, ал. 1 б. „в“ вр. чл. 342 ал. 1 пр.3 от НК наказание е от 2 до 6 години. Но въпреки тази неточност при очертаване пределите на предвиденото от разпоредбата на Особената част на НК наказание лишаване от свобода за извършеното от подсъдимия престъпление в крайна сметка първият съд не е допуснал нарушение на разпоредбата на чл. 54 ал.1 от НК и на прогласеното в нея основно правило, че при определяне на наказанието съдът е длъжен да се съобрази с пределите, предвидени от закона за извършеното

престъпление, тъй като без съмнение определеният размер на наказанието лишаване от свобода е в законоустановените такива.

По-нататък, при индивидуализацията на наказанието, която е основен принцип в дейността по налагането му, съдът е длъжен да се съобрази с индивидуалните особености на всеки конкретен случай. Затова обстоятелствата, които следва да бъдат взети предвид при индивидуализацията на наказанието, са тези, които определят конкретната тежест на извършеното престъпление и които характеризират личността на дееца. Те обуславят и по-голямата или по-малката степен на обществена опасност на извършеното, както и необходимостта от по-голямо или по-малко по интензитет наказателноправно въздействие върху извършителя с оглед постигане целите на генералната и специална превенции. Няма съмнение, че индивидуализацията на наказанието не се основава на формален математически подход на съпоставка между смекчаващите и отегчаващите обстоятелства, при който в цифрово изражение да се изчислява съотношението на смекчаващите и отегчаващите отговорността обстоятелства. Тази дейност се основава на различните фактически констатации, които следва да бъдат съотнесени към степента на обществена опасност на деянието и дееца.

Така, за да отмери размера на наказанието лишаване от свобода, първоинстанционният съд правилно е обсъдил съвкупността от обстоятелства, включени в обхвата на чл. 54 от НК. При тази преценка окръжният съд обосновано е приел като смекчаващи обстоятелства чистото съдебно минало на подсъдимия /който факт не се опровергава от събраните във въззивното производство доказателства/, изразеното от него искрено съжаление за стореното /недвусмислено заявено и в производството пред въззивния съд/, семейната му обвързаност и трудовата му ангажираност.

Приобщената във въззивното производство информация от Централния регистър за съдимост на Кралство Белгия относно подсъдимия О. Д. – справка от европейска информационна система за съдимост – ECRIS, установяваща, че в периода 2015 – 2020 г. в Кралство Белгия по отношение на О. Д. са постановени 6 присъди за общо 8 престъпления /правонарушения/ против правилата за движение, за които е бил санкциониран с налагане на глоби, с временно отнемане на свидетелството за управление на превозно средство и с пробация, дава основание на настоящия състав да не споделя преценката на СОС за отсъствието на отегчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства. Фактът, че преди извършването на процесното деяние подсъдимият многократно е бил наказван в Кралство Белгия за извършени от него правонарушения против правилата за движение без съмнение обосновава отрицателна негова личностна характеристика в качеството му на водач на ППС. А доколкото предмет на настоящото производство е именно престъпление по транспорта, то в случая тази негова негативна характеристика в битността му на водач на ППС на общо основание следва да бъде ценена като отегчаващо обстоятелство при индивидуализацията на наказанието.

Степента на обществената опасност на конкретното деяние по транспорта се определя и от броя и вида допуснатите нарушения на правилата за движение по пътищата и спецификите

на конкретния случай, като предвид обстоятелствата, при които е настъпило произшествието, настоящият казус не разкрива по-висока степен на обществена опасност от обичайната за този вид престъпления. Сумарно /но не като бройка, а като изпълнено съдържание/ допуснатите две нарушения не завишават тежестта на конкретната проява, още повече, че тя е извършена при по-леката от двете форми на непредпазливост, а именно - небрежност. Следователно в случая безспорно не е налице завишена степен на обществена опасност на деянието.

Тъй като производството пред първоинстанционния съд е протекло по реда на съкратено съдебно следствие с признаване от подсъдимия на фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт /чл. 371, т. 2 НПК/, то в случая приложима се явява процедурата по чл. 373 ал. 2 НПК, която, от своя страна, относно определянето на наказанието препраща към материално-правната норма на чл. 58а НК. С оглед на това правилно и законосъобразно окръжният съд е извършил индивидуализацията на наказанието лишаване от свобода в рамките на приложението на чл. 58а НК.

Предвид гореизложеното и извършвайки собствена преценка на обстоятелствата, включени в обхвата на чл. 54 от НК, апелативният съд намира, че в рамките на правилното приложение на чл. 58а ал.1 от НК при индивидуализацията на наказанието определеното от първостепенния съд наказание лишаване от свобода за срок от 3 години, респ. наложеното след редукцията наказание за срок от 2 години в крайна сметка се явява напълно справедливо по размер и съответно на степента на обществената опасност на деянието и на дееца и на установените смекчаващи и отегчаващи отговорността обстоятелства. Както бе отбелязано, определеният от първия съд /преди редукцията/ размер на наказанието лишаване от свобода - три години - не е минималният предвиден за извършеното престъпление /противно на посоченото в мотивите на стр.8/, но с оглед установените отегчаващи обстоятелства въззивният съд намира, че категорично не са налице основания размерът на това наказание да бъде намаляван до действително предвидения минимален такъв от 2 години. Последното, ако бъде сторено, без съмнение би довело до несправедливо занижаване на тази санкция в разрез със значимите за индивидуализацията ѝ обстоятелства.

От друга страна, наличието на немалък брой смекчаващи обстоятелства и отчетената ниска степен на обществена опасност на личността на дееца се явяват категорична пречка да бъде уважено искането на частното обвинение за налагане на максималното по размер наказание лишаване от свобода за конкретното престъпление, извършено от подсъдимия. Отделен е въпросът, че с оглед проведеното съкратено съдебно следствие на основание направеното от подсъдимия признание на фактите по обвинителния акт наказанието лишаване от свобода следва задължително да се определи по реда на чл. 58а от НК, в резултат на което принципно това наказание не би могло да бъде наложено в максималния му размер. В случая, съобразно приложимата санкционна разпоредба, наказанието е лишаване от свобода от две до шест години, което априори означава, че при задължителното приложение на чл. 58а от НК максималният размер на наложеното наказание лишаване от свобода може да достигне до 4 години.

В обобщение се налага извода, че независимо от изразеното от въззивния съд несъгласие с кръга и обема на значимите за индивидуализацията на наказанието факти, при очертаните смекчаващи и отегчаващи обстоятелства, преценени във връзка с незавишената степен на обществена опасност на деянието и невисоката такава на дееца, законосъобразното и справедливо по размер наказание се явява отмереното от първата инстанция, а именно - три години лишаване от свобода, което след задължителната редукция е наложено за срок от две години. Затова претенциите на частното обвинение за увеличаването му и на защитата за намаляването му /поради явна несправедливост в двете насоки/ се явяват неоснователни.

Въззивният съд напълно споделя и извода на СОС, че по отношение на наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода следва да бъде приложена разпоредбата на чл. 66 от НК.

В случая безспорно са налице формалните предпоставки за приложението на разпоредбата на чл. 66 от НК - наложеното наказание да е до три години лишаване от свобода и деецът да не е осъждан на лишаване от свобода. А при преценката дали целите на наказанието ще се постигнат с условно осъждане изводът на настоящата инстанция е положителен.

Съгласно трайно установената съдебна практика за приложението на института на условното осъждане е необходимо да се прецени преди всичко дали подсъдимият ще може да се поправи без ефективно изтърпяване на наказанието, доколкото НК изрично подчертава преобладаващото значение на целта за превъзпитание и поправяне на дееца.

Подсъдимият О. Д. е млад човек, неосъждан, семейно обвързан, трудово ангажиран и социално адаптиран в родината си – Кралство Белгия. И макар в Кралство Белгия да е многократно санкциониран за правонарушения против правилата за движение, то правонарушение /престъпление/ като настоящото се явява инцидентно в живота му.

Вярно е, че обществената опасност на дееца се детерминира и от характеристиките на изпълнителната дейтелност на престъплението, като с оглед на тях е възможна преценка за нейното завишаване или намаляване. В случая обаче процесното деяние не разкрива никакви специфични особености, които значително да го отличават в негативен аспект от обичайните случаи на пътно-транспортни произшествия, завършили, за съжаление, с възможно най-тежкия резултат. В тази връзка следва да се посочи, че тежкия вредоносен резултат е бил съобразен от законодателя при определяне на санкционната част на нормата на чл. 343 от НК.

Всички тези обстоятелства, изложени в предходните два абзаца, мотивират извод, че предупредителното и възпиращо въздействие върху подсъдимия може да бъде постигнато и без принудителната му изолация в местата за лишаване от свобода.

Без съмнение високият ръст на пътно-транспортните произшествия в страната изисква и адекватна наказателна политика, но последната не би трябвало да се концентрира единствено и само в налагането на ефективни наказания на водачите, причинили съставомерен резултат. В случая установената невисока степен на обществена опасност на подсъдимия Д. не налага изолирането му от обществото, за да се постигне максимален ефект

на наказанието. Обратното, откъсването на подсъдимия от обществото и от социалната му среда, преценено съобразно личностните му характеристики, с нищо не би допринесло за осъществяването на по-ефективна преоценка и преосмисляне на бъдещето му поведение като водач на ППС, поради което ефективното наказание би представлявало неоправдано тежка репресия за него предвид целите на специалната превенция. Затова САС, също като окръжният съд, приема, че за постигане целите на специалната превенция не е необходимо подсъдимият О. Д. да изтърпява ефективно наложеното му наказание лишаване от свобода.

В случая самите факти на повдигнатото обвинение, на провеждания наказателен процес, на осъждането и на налагането на наказание две години лишаване от свобода са от естество да окажат достатъчно възпитателно въздействие върху подсъдимия. Освен това условното осъждане притежава като специфичен предупредителен и възпиращ елемент възможността за привеждане в изпълнение на наказанието в случай, че деецът извърши ново престъпление - нещо, което е от естество да окаже върху него съществено положително мотивационно въздействие. Като в настоящия случай този ефект се постига /а и засилва/ и чрез определения максимален размер на изпитателния срок - пет години, чиято продължителност се явява сериозен мотив за подсъдимия за в бъдеще да се въздържа от неправомерни действия и поведение.

Следва да се подчертае, че съчетаването на възпитателно-поправителните аспекти на наказанието /специалната превенция/ с възпиращо-предупредителните такива /генералната превенция/ може да бъде в различно съотношение /какъвто е случаят по настоящото дело/, без да се нарушава връзката помежду им, като не следва да се игнорира обстоятелството, че генералната превенция може да бъде постигната не само чрез ефективни наказания, а и чрез прилагането на разпоредбата на чл. 66, ал. 1 от НК.

Предвид всичко изложено дотук следва да се приеме, че условното осъждане на подсъдимия О. Д. отговаря на предвидените в закона предпоставки и не е от естество да компрометира постигането на целите на специалната и генерална превенция на наказанието. Поради тази причина условното осъждане на подсъдимия не съдържа характеристиките на явна несправедливост и затова не налага изменение на проверяваната присъда в тази ѝ част чрез отмяна освобождаването от изтърпяване на наказанието по реда на чл. 66 от НК.

Напълно несъстоятелни и лишени от основание са твърденията във въззивната жалба на повереника на частните обвинители, че в настоящото дело О. Д. практически не е наказан за причинената от него смърт на пострадалия, защото условното му осъждане има действие само на територията на Република България и при липса на ефективно изтърпяване на наказанието подсъдимият ще напусне пределите на Република България, за известен период от време ще избягва да навлиза на територията на страната и единствено в това ще се състои неговото наказание. Тази позиция на повереника очевидно не е съобразена с разпоредбите на Рамково решение 2008/675/ПВР на Съвета от 24 юли 2008 г. за вземане предвид присъдите, постановени в държавите - членки на Европейския съюз, в хода на новообразувани наказателни производства (ОВ, L 220/32 от 15 август 2008 г.). Съгласно чл.3 параграф 1 от това рамково решение всяка държава-членка следва да гарантира, че в хода на

наказателно производство срещу дадено лице се вземат под внимание предишни присъди, постановени срещу същото това лице за различни деяния в други държави-членки, за които е получена информация по приложимите инструменти за взаимна правна помощ или при обмен на информация от криминални досиета, доколкото се вземат под внимание и се признават съответните правни последиствия на предишни национални присъди съгласно националното законодателство.

Освен това обстоятелствата, че подсъдимият О. Д. е чужд гражданин и живее постоянно в друга държава /в Кралство Белгия/ категорично не са основание за различното и в частност за по-суровото му наказателноправно третиране и санкциониране в сравнение с лицата, български граждани и живеещи на територията на РБ. В случая ако се приеме, че изпълнението на наложеното на О. Д. наказание лишаване от свобода не следва да се отлага по реда на чл. 66 от НК само поради факта, че същият е чужд гражданин и живее в друга държава, това би означавало при еднакви други обстоятелства българските граждани, живеещи в България, да се ползват с непризната от Конституцията и закона наказателноправна привилегия, основана на признаците гражданство и местоживеене, и съответно до дискриминация по тези признаци на всички останали лица-чужди граждани, неживеещи постоянно на територията на страната ни. Такова виждане по отношение на наказателното правоприлагане категорично не отговаря на разума на закона, на прогласеното в чл. 6, ал. 2 от КРБ основното начало, предвиждащо равенство пред закона на всички граждани, както и на закрепената в чл. 26 ал. 2 от КРБ гаранция, че чужденците, които пребивават в Република България, имат всички права и задължения по Конституцията с изключение само на правата и задълженията, за които Конституцията и законите изискват българско гражданство.

Във връзка с гореизложеното следва да се отбележи, че въпросът за условното осъждане не се решава въобще и по принцип за определена група хора, а с оглед особеностите на конкретния случай и съобразно установените относими факти.

Предвид развитите доводи в предходните три абзаца напълно неоснователно се явява оплакването на повереника, че доколкото подсъдимият е гражданин на друга държава, то с отлагането на изтърпяването на наказанието в конкретния случай няма да бъде постигната целта на индивидуалната превенция и в частност, че тази цел е невъзможно да бъде постигната посредством наложеното наказание лишаване от свобода, чието изтърпяване е отложено.

На основание чл. 343г от НК първостепенният съд правилно е наложил на подсъдимия О. Д. и кумулативно предвиденото наказание лишаване от право да управлява МПС. При определяне размера на това кумулативно наказание окръжният съд не е допуснал нарушение на материалния закон и правилно го е определил в размер /на 3 години/, ненадвишаващ с три години определеното наказание лишаване от свобода. Въззивният съд намира също, че разгледан по същество, така определеният срок на наказанието лишаване от правоуправление на МПС се явява съобразен с установените по делото смекчаващи и отегчаващи обстоятелства, поради което тази санкция, предвид тежестта на престъплението,

не е несправедлива.

При проверката на присъдата в нейната гражданска част /в частта относно присъдените обезщетения по предявените граждански иски/ САС намира, че напълно правилно и законосъобразно е ангажирана и гражданската /деликтната/ отговорност на подсъдимия за причинените на гражданските ищци неимуществени вреди. За да е осъществен съставът на непозволеното увреждане, е необходимо да е налице виновно и противоправно поведение, което да е в пряка причинна връзка с настъпилите вреди. В случая е установено, че подсъдимият е действал противоправно, като нарушавайки правилата за движение по пътищата по чл. 20 ал.1 и чл. 16 ал.1 т.3 от ЗДвП е причинил смъртта на пострадалия М. Р. – съответно съпруг, баща и син на гражданските ищци. В резултат на това противоправно поведение на дееца гражданските ищци са изпитали неимоверни болки и страдания, породени от емоциите, чувствата и привързаността им към човека, когото са загубили. Съществува и пряка и непосредствена причинна връзка между действията на подсъдимия и вредоносния резултат. Следователно елементите, касаещи обективната страна на състава на непозволеното увреждане, са налице. От субективна страна, за да е осъществен деликт, се изисква деянието да е извършено виновно. А както бе посочено по-горе, при причиняването на смъртта на пострадалия подсъдимият е действал по непредпазливост във формата на небрежност. С оглед на това на гражданските ищци се дължи обезщетение, като предвид особения характер на накърнените с деянието блага репарирането на причинените вреди правилно е било извършено в присъждането на парични суми. Съгласно разпоредбата на чл.52 от ЗЗД съдът следва да определи обезщетението за неимуществени вреди по справедливост. От данните по делото безспорно се установява, че от смъртта на пострадалия неимуществени вреди са претърпели неговата преживяла съпруга, децата му /низходящите му роднини от първа степен/ и родителите му /възходящите му роднини от първа степен/. Разглеждайки въпроса за действително претърпените от ищците морални болки и страдания, на първо място, следва да се отчете съществуващата естествена семейна и родствена близост и емоционалност между съпрузи, низходящи и възходящи, и на второ място, следва да се преценят и обстоятелствата, влияещи върху конкретния интензитет и обем на понесените от тях неимуществени вреди. В действителност съдържанието на моралните вреди е с много широк обхват, но преди всичко те включват субективното вътрешно отношение на определени лица (включени в кръга на лицата, имащи право на обезщетение за неимуществени вреди) към починалия и понесените от тях вследствие на загубата му скръб и мъка. Съгласно критерия на справедливостта неочакваната и преждевременна загуба на близък човек, който в случая е едновременно съпруг, баща и син, е обстоятелство, което само по себе си причинява шок и душевни страдания, обичайни при подобни случаи. Това е достатъчно основание да се приеме, че е налице увреждане по смисъла на чл. 45 ЗЗД заради обичайно изпитаните от гражданските ищци душевни страдания от нелепата, изненадваща и преждевременна смърт на пострадалия.

Многобройните нюанси в отношенията между съпрузи, низходящи и възходящи пък имат значение за определяне обема и интензитета на болките и страданията. От доказателствата

по делото безспорно се установява, че приживе пострадалият е поддържал много близки, сърдечни и емоционални отношения със съпругата си, с децата си и с родителите си; ежедневно са поддържали връзка, постоянно са се виждали и са споделяли живота си; били са особено привързани един към друг; бил е тяхна материална и духовна опора; осигурявал им е постоянна грижа и подкрепа; бил е човекът, обединяващ и осмислящ живота, емоциите и съдбите на двете семейства. Внезапната трагична смърт на М. Р. е довела до твърде сериозно сътресение в живота на неговите близки, които не само са били разстроени и шокирани от загубата му, но и душевно и емоционално сринати и съсипани от изпитваната по него мъка. Всички тези факти свидетелстват, че гражданските ищци не са посрещнали злополуката и последвалата кончина на своя близък с безразличие и коравосърдечие, а на против изпитали са и продължават да изпитват неизмерима с думи мъка и скръб от смъртта на своя син, съпруг и баща, загинал съвсем неочаквано вследствие на пътния инцидент. С оглед на това въззивният състав споделя крайния извод на окръжния съд, че действително понесените от гражданските ищци морални страдания и скръб се отличават със значителна интензивност и съгласно принципа на справедливостта, прокламиран в разпоредба на чл.52 от ЗЗД, биха били репарирани адекватно именно чрез присъдените на всеки един от тях суми – на преживялата съпруга и на малолетните деца по 200 000 лв., а на родителите по 150 000 лв.

Размерът на така присъдените обезщетения в полза на гражданските ищци адекватно е съобразен както с обема на преживените болки и страдания от смъртта на техния съпруг, баща и син, така и с отсъствието на съпричинителско поведение на самия пострадал за настъпването на ПТП. В тази връзка напълно лишено от основание е твърдението във въззивната жалба на защитника адвокат Х. В. за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия. Изложените в подкрепа на това оплакване аргументи, че по делото е безспорно установено, че на мястото на удара скоростта на мотоциклета е била 134,29 км/ч при ограничение на скоростта на движение в този участък 90 км./ч. са неотносими, защото макар пострадалият да е нарушил правилата за движение относно разрешената скорост, това нарушение категорично не е в причинна връзка с ПТП, в резултат на което е настъпила смъртта му. Така допуснатото от М. Р. нарушение на правилата за движение относно разрешената скорост в случая няма за своя обективна, закономерна и неизбежна последица осъществяването на процесното ПТП, тъй като дори при движение с тази неразрешена скорост произшествието не би се случило ако подсъдимият беше контролирал адекватно управляването от него ППС и ако не беше навлязъл в лентите за насрещно движение, в рамките и границите на които правомерно се е движил мотоциклетът на пострадалия. В този смисъл и съгласно признатите от подсъдимия факти, съдържащи се в обстоятелствената част на ОА, които напълно се подкрепят и потвърждават от останалия доказателствен материал, единствената причина за пътното произшествие са субективните действия/бездействия на О. Д., който не е осъществявал дължимия непрекъснат контрол над МПС и е навлязъл в лентите за насрещно движение.

Изплащането от застрахователя на подсъдимия по сключената от него задължителна

застраховка "гражданска отговорност" на обезщетения в полза на всеки един от гражданските ищци не е основание за намаляване размера на присъдените им в настоящото производство обезщетения по реда на чл. 45 вр. чл. 52 от ЗЗД. Деликтната и гражданската отговорност, която произтича от договорно правоотношение по застрахователния договор, не се конкурират. Двете възникват на различни правни основания – деликт и договор за застраховка „гражданска отговорност“. Затова при присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от деликт наказателният съд не следва да се съобразява с последиците от гражданското правоотношение по договора за застраховка "гражданска отговорност", а единствено от нормата на чл. 52 ЗЗД във връзка с чл. 45 ЗЗД. С оглед на това изплащането на обезщетения на гражданските ищци по застраховката „гражданска отговорност“ на виновния водач в случая не дава основание за намаляване размера на присъдените им от окръжния съд обезщетения по ангажираната деликтна отговорност на подсъдимия. В този смисъл са решение № 443 от 04.11.1998 г. по н. д. № 256/1998 г., III н. о. на ВКС, решение № 492 от 31.10.2008 г. по н. д. № 517/2008 г., I н.о. на ВКС.

По гореизложените съображения въззивният съд намира присъдените обезщетения за напълно справедливи по своя размер и съответни на обема на причинените неимуществени вреди, както и на всички останали относими обстоятелства, включително и на настоящите икономически условия на живот в страната, които също влияят върху всеобщия критерий за справедливост /решение № 492 от 31.10.2008 г. по н. д. № 517/2008 г., I н. о. на ВКС/. Правилно е била присъдена и законната лихва върху определените обезщетения считано от датата на увреждането - 11.07.2021 г.

Съобразно изхода на делото пред първата и въззивната съдебни инстанции и с оглед разпоредбата на чл. 189 ал. 3 от НПК законосъобразно се явява решението на СОС да осъди подсъдимия да заплати направените по делото в досъдебната му фаза разноски в полза ОД МВР-София, както и да заплати следващите се държавни такси върху размера на уважените граждански искове в полза на СОС.

Първоинстанционният съд не е съобразил обаче разпоредбата на чл. 189 ал.2 от НПК, предвиждаща, че разноските за преводач в съдебното производство са за сметка на съда и затова незаконосъобразно е възложил в тежест на подсъдимия сторените разноски за извършен превод в съдебно заседание в размер на 200 лв. Това налага присъдата да бъде отменена в тази ѝ част.

Присъдата следва да бъде отменена и в частта ѝ, в която подсъдимият е осъден да заплати общо на всички граждански ищци и частни обвинители сумата в размер на 12 000.00 лева, представляваща сторени деловодни разноски пред първата съдебна инстанция. В кориците на делото не се съдържат никакви доказателства и в частност писмени такива, които до удостоверяват и установяват така извършени разноски от гражданските ищци и частни обвинители в първоинстанционното съдебно производство. Във въззивното производство също не бяха ангажирани никакви конкретни доказателства в тази насока. И след като не е доказано и установено извършването на такива разноски от гражданските ищци и частни обвинители в производството пред СОС се налага извода, че и в тази част присъдата се

явява неправилна и незаконосъобразна и като такава следва да бъде отменена. Така изложените съображения определят като неоснователна претенцията във въззивната жалба на гражданските ищци и частни обвинители подсъдимият бъде осъден да заплати общо на частните обвинители и граждански ищци сумата 15 000 лв. сторени разноски в първоинстанционното производство вместо неоснователно намалените и присъдени разноски само за сумата от 12 000 лв.

Предвид изхода на делото пред настоящата инстанция по въпросите относно вината на подсъдимия и основателността на гражданските иски следва да бъде уважена претенцията на частните обвинители и граждански ищци да им бъдат присъдени сторените във въззивното производство разноски за повереник, които, видно от представените договори за правна защита и съдействие, са в следните размери:

- общо 9 600 лева за гражданските ищци и частни обвинители М. Е. Е., Е. М. Р. /действаща чрез майка си и законен представител М. Е. Е./ и Н. М. Р. /действащ чрез майка си и законен представител М. Е. Е./.

- и общо 6 400 лв. за гражданските ищци и частни обвинители С. Х. Р. и Н. П. Р..

При наличието на повече от един кредитор активната солидарност не се предполага и за да възникне тя трябва да бъде изрично уговорена. Но тъй като в случая липсва специална уговорка за възникване на активна солидарност по отношение задължението на подсъдимия за разноските, то ще е налице разделност на това задължение – по равно за всеки от кредиторите. С оглед на това подсъдимият следва да бъде осъден да заплати на всеки един от гражданските ищци и частни обвинители сумата в размер на 3 200 лв., представляваща направени разноски във въззивното производство за повереник.

Предвид изложеното дотук и след извършената на основание чл. 314 от НПК служебна проверка на правилността на проверявания съдебен акт апелативният съд намери, че същият следва да бъде отменен в посочените по-горе части и съответно да бъде потвърден в останалата му част.

Воден от горните мотиви АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ

РЕШИ:

ОТМЕНЯ присъда № 27 от 30.11.2021 г. на СОС-НО, 3 състав, постановена по НОХД № 480/2021 г. по описа на същия съд, в ЧАСТТА, в която подсъдимият О. Д. /О. Д./ е осъден да заплати в полза на Софийски окръжен съд сумата от 200 /двеста/ лева за извършен в съдебно заседание превод и в ЧАСТТА, в която подсъдимият О. Д. /О. Д./ е осъден да заплати общо на М. Е. Е., Е. М. Р. /действаща чрез своята майка и законен представител М. Е. Е./, Н. М. Р. /действащ чрез своята майка и законен представител М. Е. Е./, С. Х. Р. и Н. П. Р. сумата от 12 000.00 /дванадесет хиляди/ лева, представляваща сторени деловодни разноски.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата част.

ОСЪЖДА подсъдимия О. Д. /O. D./ да ЗАПЛАТИ на всеки един от частните обвинители и граждански ищци М. Е. Е. с ЕГН *****; Е. М. Р. с ЕГН *****, действаща чрез своята майка и законен представител М. Е. Е.; Н. М. Р. с ЕГН *****, действащ чрез своята майка и законен представител М. Е. Е.; С. Х. Р. с ЕГН ***** и Н. П. Р. с ЕГН ***** сумата в размер на 3 200 /три хиляди и двеста/ лева, представляваща направени разноси във въззивното производство.

Решението подлежи на обжалване и протестиране пред ВКС на РБ в 15-дневен срок от датата на уведомяване на страните за изготвянето му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____